

ECHO

Świdwina

W numerze:

- Życzenia świąteczne
- 46. Konkurs Śpiewaka
- Biografia gen. Edwarda Hyry
- Sukces filmowej „Dwójki”
- Staniszewski w podróży
- Spotkanie po latach
- Gęšina w Przysieku
- Metropolita Sawa święci krzyż w Ciechocinku

GAZETA PROMOCYJNA WYDAWNICTWA ADAM MARSZAŁEK

2015/nr 187/188

ISSN 1428-2186

NAKLAD 5000 EGZ.

GOSPODARCZY MEDAL DLA PREZESA

wydawnictwo
adam marszałek

Gdy nadejdą Święta,
niech nadzieja i radość
zastukają do Waszych drzwi,
a Nowy Rok przyniesie
pomyślność
i szczęście każdego dnia.
Radosnych świąt Bożego
Narodzenia oraz pomyślności
w Nowym Roku

życzy
redaktor naczelna „Echa Świdwina”
Elżbieta Wielgosz z Redakcją

W jednym z ostatnich dni swego urzędowania wiceprezes Rady Ministrów i minister gospodarki **Janusz Piechociński** w obecności dyrektora Departamentu Promocji i Współpracy Dwustronnej Ministerstwa Gospodarki **Elżbiety Bodio** wręczył prezesowi **Adamowi Marszałkowi** medal „Za Zasługi dla Rozwoju Gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej”. Gratulując wyróżnienia, premier **Piechociński** podkreślił, że sukcesy osiągnięte przez Marszałek Publishing Group są zasługą jego twórcy i szefa, który poprzez konsekwencje i podejmowanie odważnych decyzji zdobył zaufanie zagranicznych partnerów. Uczestnicząca w spotkaniu dyrektorka **Elżbieta Bodio** wskazała na skuteczne nawiązywanie kontaktów przez Prezesa z krajami Azji Centralnej, takimi jak: Azerbejdżan, Kirgistan, Kazachstan oraz Uzbekistan.

K.T.

MEDAL OD ZARZĄDU GŁÓWNEGO STOWARZYSZENIA KOMBATANTÓW MISJI POKOJOWYCH ONZ

15 października w siedzibie naszej oficyny generał **Edward Wejner** wręczył dr. **Adamowi Marszałkowi** medal od Zarządu Głównego Stowarzyszenia Kombatantów Misji Pokojowych ONZ „Za Zasługi dla SKMPONZ”. Pan Prezes został doceniony za popularyzację udziału żołnierzy Wojska Polskiego w misjach poza granicami państwa. Generał **Wejner** gratulował Panu Prezesowi i bardzo ciepło wyrażał się o współpracy z naszym Wydawnictwem, związanej z wydaniem jego wielokrotnie wznawianej książki *Wojsko i politycy bez retuszu*.

J.B.

ANDRZEJCZAK I DŁUGOSZ W RATUSZU

W ramach XXI Toruńskiego Festiwalu Książki 28 listopada 2015 roku w Sali Mieszkańskiej Ratusza Staromiejskiego odbyło się spotkanie autorskie **Janusza Andrzejczaka** – wieloletniego autora Wydawnictwa Adam Marszałek. Wieczór poetycki uświetnili aktorka Teatru im. Wilama Horzycy **Anna Magalska-Milczarczyk** oraz ceniony poeta, aktor i kompozytor z Krakowa **Leszek Długosz**, który otwierając spotkanie, trafnie określił kondycję współczesnej kultury. Po wprowadzeniu i przemowach rozpoczęła się główna, artystyczna część wieczoru, na którą złożyły się recytacje wierszy z ostatniego tomiku **Janusza Andrzejczaka** *Przedziwnia* oraz recital wspaniałego artysty **Leszka Długosza**. Kompozytor nie tylko zaprezentował autorskie utwory, ale i teksty klasyków literatury polskiej – od Jana Kochanowskiego do Andrzeja Bursy. Wydawnictwo Adam Marszałek było partnerem festiwalu. Sz.G.

WESOŁYCH ŚWIĄT

W Wigilijny Wieczór i święta Bożego Narodzenia łączymy się z Państwem słowem i życzliwym sercem. Niech nadchodzący 2016 rok przyniesie Mieszkańcom Miasta, Gminy i Powiatu Świdwińskiego same pomysłne dni.

Burmistrz Świdwina
Jan Owsiaś

Przewodniczący Rady Miasta
Henryk Klaman

Szanowni Mieszkańcy Powiatu Świdwińskiego oraz Goście! Na zbliżające się Święta Bożego Narodzenia życzymy, aby radość, szczęście i dostatek zagostiły w Waszych domach. Niech ten piękny rodzinny czas przy blasku świec i dźwiękach staropolskich kolęd, po całym roku ciężkiej pracy, będzie czasem wytchnienia i dobrej refleksji.

W nowym 2016 roku życzymy zdrowia, spokoju i sił do osiągnięcia założonych celów.

Starosta Świdwiński
Mirosław Majka

Przewodnicząca Rady Powiatu
Danuta Malitowska

FINAŁ 46. KONKURSU POETYCKIEGO IMIENIA JANA ŚPIEWAKA I ANNY KAMIEŃSKIEJ

W świdwińskim zamku odbył się finał 46. Konkursu Poetyckiego im. Jana Śpiewaka i Anny Kamieńskiej. Jury pod przewodnictwem syna poetów, prof. **Pawła Śpiewaka**, przyznało nagrodę główną: tytuł Honorowego Obywatela Zamku Świdwińskiego, Złoty Klucz do Bramy Zamkowej i 2000 zł **Eli Galoch** (Turek). Wręczono również pięć wyróżnień. Wyróżnieniem I stopnia została uhonorowana **Natalia Zalesińska** (Katowice), a wyróżnieniem II stopnia otrzymali: **Karol Graczyk** (Toruń), **Agnieszka Tomczyszyn-Harasymowicz** (Głucholazy), **Adam Bolesław Wierzbicki** (Lubsko), **Rafał Baron** (Gdańsk) i **Milosz Anabell** (Warszawa). W plebiscycie publiczności najwięcej głosów zdobył wiersz Karola Graczyka *Mgła*.

Wśród gości gali byli: burmistrz Świdwina **Jan Owskiak**, przewodnicząca Rady Powiatu **Danuta Malitowska**, przewodniczący Rady Miasta **Henryk Kłaman**, redaktor naczelna „Echa Świdwina” **Elżbieta Wielgosz**, kierownik Wydziału Oświaty, Zdrowia, Kultury i Sportu UM Świdwin **Bogdan Wachowiak** oraz prezes dr **Adam Marszałek**.

W trakcie imprezy, którą uświetnił koncert **Stanisława Soyki**, zaprezentowano piękny tomik, wydany przez Wydawnictwo Adam Marszałek, pt. *Abyśmy byli*, na który złożyły się utwory Jana Śpiewaka i Anny Kamieńskiej. Wyboru tekstów dokonał prof. **Paweł Śpiewak**.

H.M.

Prof. Paweł Śpiewak i Ela Galoch

Krystyna Niedźwiecka, Elżbieta Wielgosz, Zbigniew Piastun i Danuta Malitowska

Karol Graczyk i Jan Owskiak

NOWI PARTNERZY Z GRUZZI

W końcu października 2015 roku na Uniwersytecie Grigol Robakidze w Tbilisi odbyło się spotkanie prof. **Joanny Marszałek-Kawy** i dr **Joanny Piechowiak-Lamparskiej** z rektorem prof. **Marmuką Tavkheldidze** i prof. **Nino Kemertelidze**, odpowiedzialną za współpracę międzynarodową. Tematem rozmów była przyszła współpraca dotycząca publikacji w wydawanych przez nasze Wydawnictwo czasopismach naukowych i uczestnictwo w radach naukowych tych periodyków.

I.N.-B.

PAŁUKI CHCĄ DO ZESPOŁU

W listopadzie odwiedził Wydawnictwo Adam Marszałek związany w przeszłości ze Świdwinem, obecnie radny miasta i gminy Barcin **Witold Antosik**. Tematem spotkania z redaktorem **Szymonem Gumieniem** było poszerzenie zakresu działalności Zespołu ds. Promocji Twórców Pomorza, Kujaw i Ziemi Dobrzyńskiej o obszar Pałuk, na którym działa wielu interesujących autorów chcących zaprezentować swój artystyczny dorobek szerszemu gronu odbiorców. Zespół pod przewodnictwem **Janusza Wikaryjczyka**, działający przy Wydawnictwie Adam Marszałek, miałby objąć pałuckich twórców opieką merytoryczną i marketingową.

D.K.

PANI PREZES NADZWYCZAJNYM PROFESOREM ZŁOTE BERŁO DLA TEATRU POLSKIEGO RADIA

24 września 2015 roku w Collegium Maximum odbyła się uroczystość wręczenia nominacji nowym profesorem na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Podczas spotkania z rąk rektora UMK prof. **Andrzeja Tretyna** dr hab. **Joanna Marszałek-Kawa** otrzymała nominację na stanowisko profesora nadzwyczajnego.

K.G.

Z ROTARIANAMI O KSIĄŻKACH

Na rozmowie o książkach spotkał się z członkami Rotary Club Młyniec Drugi prezes Marszałek Publishing Group dr **Adam Marszałek**. Zapoznał On obecnych z sytuacją na polskim rynku wydawniczym oraz współpracą naszej Oficyny z zagranicznymi partnerami. Prezydent Rotary Club Młyniec Drugi **Dariusz Błoński** podziękował Wydawnictwu Adam Marszałek za pomoc w akcjach charytatywnych organizowanych przez Rotarian.

Od lewej: **Ryszard Drzazga**, **Lech Nowak**, **Ryszard Szymański**, **Adam Marszałek**, **Dariusz Błoński** – Prezydent, **Andrzej Hereke**, **Piotr Gajdus**, **Janusz Budzyński**, **Piotr Szoloniak**, **Kazimierz Różański**.

D.K.

POLSKI FRANCUZ W WYDAWNICTWIE

2 listopada br. w Wydawnictwie Adam Marszałek gościł dr **Jacek Rewerski** – pochodzący z Gdańska, a mieszkający od 1972 roku we Francji autor i wydawca. Towarzyszyła mu **Anna Rutkowska**, reprezentująca jego interesy w Polsce. Z redaktor naczelną Wydawnictwa dr **Rewerski** omawiał możliwość nawiązania współpracy pomiędzy naszą oficyną a Editions Franco-Polo. W najbliższym czasie złoży propozycję wydania polskojęzycznej wersji książki swojego autorstwa pt. *La Pologne et les Juifs*.

J.B.

W studiu telewizyjnym imienia Witolda Lutosławskiego odbyła się piękna uroczystość wręczenia Teatrowi Polskiego Radia Złotego Berła, przyznanego przez Fundację Kultury Polskiej. W części artystycznej wieczoru prowadzonego przez **Marię Szablowską** i **Pawła Sztompke** wystąpili znakomici artyści: **Katarzyna Dąbrowska**, **Marcin Przybylski**, **Krzysztof Gosztyła**, **Grażyna Barszczewska**, **Marian Opania**, **Marcin Januszkievicz** i **Krzysztof Ścierański**. W imieniu Kapituły nagrodę dyrektorowi **Januszowi Kukule** wręczyli prezes Fundacji Kultury Polskiej **Rafał Skąpski** i przewodniczący Rady Nadzorczej Banku Millennium **Bogusław Kott**.

Obok udzielającego wywiadu dyrektora **Janusza Kukule** zasiedli laureaci Wielkich Splendorów: **Janusz Głowacki**, **Janusz Zaorski**, **Piotr Müldner-Nieckowski** i **Marcin Troński**.

Przebieg uroczystości obserwował znakomity aktor, także laureat Wielkiego Splendoru, **Henryk Talar**.

W trakcie bankietu ożywioną dyskusję prowadzili wybitny aktor **Arkadiusz Bazak**, reżyser **Wojciech Markiewicz** oraz **Nono Dragović**.

K.G.

LAUREACI KONKURSU FILMOWEGO

Uczennice klas szóstych świdwińskiej „Dwójki”: **Julia Kurlapska, Julia Siepka, Wiktoria Kępa** oraz **Zuzia Halak** (pod kierunkiem **Adama Dzika**) zajęły pierwsze miejsce w powiatowym konkursie filmowym o tematyce prozdrowotnej. Film wykonany został techniką poklatkową na podstawie wiersza Julii Kurlapskiej, napisanego specjalnie na potrzeby scenariusza. Konkurs „Na zdrowie” zorganizowano w ramach projektu pod nazwą „Równe szanse w zdrowiu – program profilaktyki i promocji zdrowia w Powiecie Świdwińskim” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego PL13 Ograniczenie społecznych nierówności w zdrowiu. Podsumowanie programu, w tym wręczenie nagród w konkursie filmowym, nastąpiło 18 października 2015 roku w hali sportowej przy pl. Jana Pawła II. Organizatorem konkursu było SSK „Car-pe diem”. Duży wkład w rozbudzenie filmowego baccyla uczniów ma **Kinga Dolatowska**, liderka „Filmoteki Szkolnej” z Polczyna-Zdroju, która zorganizowała warsztaty filmowe.

Wiesław Wiczorek

PRZEWODNICZĄCY I MARSZAŁEK ZAPROSILI NA GĘSINĘ

W słynnej restauracji Dagleżka w Przysieku odbyła się uroczystość, której gospodarzami byli marszałek województwa kujawsko-pomorskiego **Piotr Calbecki** oraz przewodniczący sejmiku województwa **Ryszard Bober**. W przededniu dnia niepodległości obaj panowie zaprosili do Przysieka dwustu najwybitniejszych mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego. Tradycyjnie już głównym daniem była gęsiną sporządzona przez znakomitych kucharzy ze słynnej gęsi kołudzkiej.

Przewodniczący **Ryszard Bober** i marszałek **Piotr Calbecki** w obecności pani **Dagny Calbeckiej** i wojewody **Ewy Mes** wznoszą uroczysty toast z okazji Dnia Niepodległości.

Specjalnymi gośćmi wieczoru była delegacja prowincji Imeretia z Gruzji, na czele której stali gubernator **Givi Chichinadze** i wicegubernator **Ioseb Khakhaleishvili**. Towarzyszący przedstawicielom władz Imeretii chór Georgian Voices wystąpił drugiego dnia (11 listopada) festiwalu gęsinowego w Przysieku. Członkiem chóru jest również gubernator prowincji Givi Chichinadze. Podczas przesieckiej imprezy można było również skosztować tradycyjnych potraw przygotowanych przez gruzińskiego szefa kuchni.

Z.K.
fot. Andrzej Goiński

WIECZÓR PIEŚNI LEGIONOWYCH

Przy blasku świec po raz dziesiąty w przeddzień Święta Niepodległości zorganizowano wspólne śpiewanie pieśni legionowych i partyzanckich. Przybyłych gości powitał dyrektor Świdwińskiego Ośrodka Kultury **Bolesław Kurek**, a historię Święta Niepodległości w interesujący sposób opowiedział były nauczyciel historii **Kazimierz Szafranski**.

Wśród gości byli m.in.: poseł **Arkadiusz Myrcha**, poseł **Jan Krzysztof Ardanowski** z małżonką **Magdaleną**, państwo **Halina** i **Adam Marszałkowie**, poseł **Krzysztof Brejza** z małżonką **Danutą**, wiceprezes KS Toruń **Jacek Gajewski** z małżonką **Jagodą**...

...poseł **Antoni Mężydło** z Małżonką, były senator **Michał Wojtczak**, prezes **Joanna Jarkiewicz-Tretyn**, JM rektor UMK prof. dr hab. **Andrzej Tretyn**, prezydent Wyższej Szkoły Gospodarki **Andrzej Sikora** z małżonką **Małgorzatą**.

Dziecięca Grupa Teatralna działająca w Zamku pięknie recytowała wiersze i śpiewała pieśni legionowe. Do aktywnego udziału w śpiewaniu zaproszono gości spotkania. Święto Niepodległości można obchodzić radośnie, wspominać sukcesy i być dumnym z osiągnięć naszego narodu.

E.W.

DYPLOM HONOROWY DLA CHIŃSKIEGO DYPLOMATY

Po trzech latach misję dyplomatyczną w Polsce kończy III sekretarz Departamentu ds. Kultury Ambasady Chińskiej Republiki Ludowej w Warszawie dr **Li Yanan**.

W uznaniu jej ogromnych zasług w pogłębianiu przyjaźni pomiędzy narodami chińskim i polskim prof. dr hab. **Joanna Marszałek-Kawa**, prezes Wydawnictwa Adam Marszałek, przyznała Pani Doktor dyplom honorowy naszej oficyny.

W uzasadnieniu tej decyzji napisała m.in.: *Pani ogromna pracowitość, solidność i kompetencja spowodowały, że w Polsce ukazało się tak dużo książek chińskich autorów. Były to publikacje o wielkich wartościach merytorycznych, poznawczych i kulturowych. Wśród nich były zarówno książki naukowe, jak i te należące do szeroko rozumianej literatury pięknej.*

Także dzięki Pani i we współpracy z Panią odbyło się wiele imprez promujących kulturę chińską, a przede wszystkim promocje prezentujące polskie wersje chińskich książek.

Dzięki Pani radom i wsparciu możemy również szczerzyć się tym, że książki polskich autorów są publikowane w Chińskiej Republice Ludowej.

Dr **Li Yanan** była głównym organizatorem zorganizowanej w Ambasadzie ChRL w Warszawie imprezy promującej książkę *Poznać Chiny. O pochodzeniu stu chińskich znaków*.

KONGRES ARCHIWÓW SPOŁECZNYCH

24 października Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Carpe Diem” uczestniczyło w I Kongresie Archiwów Społecznych. Wydarzenie to zorganizowane zostało przez Ośrodek Karta w ramach projektu „Stabilizacja archiwistyki społecznej w Polsce”. Kongres był podsumowaniem działań, które obejmowały m.in. wprowadzenie zmian prawnych służących Archiwom Społecznym, zbadanie doświadczeń zagranicznych oraz organizację szkoleń dla blisko 200 organizacji pozarządowych z terenu całej Polski. W I Kongresie Archiwów Społecznych uczestniczyło ponad stu archiwistów społecznych z całego kraju, przedstawiciele Kancelarii Senatu RP, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Instytutu Pamięci Narodowej, Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych. Partnerem KARTY w organizacji i zarazem gospodarzem Kongresu było Muzeum Historii Żydów Polskich Polin. K.T.

PAMIĘĆ ZAPISANA

W ostatnim czasie nakładem Wydawnictwa Adam Marszałek ukazał się obszerny tom wspomnień Profesora **Kazimierza Brauna** – wybitnego reżysera, uczonego, pisarza i naszego wieloletniego autora. Kazimierz Braun reżyserował w Polsce i za granicą. Publikował prace z historii teatru, powieści, dramaty i opowiadania. Od połowy lat 80. XX wieku mieszka i pracuje w Stanach Zjednoczonych.

Na stronach *Pamięci* autor zawarł całe swoje życie – od narodzin do roku 2014, kiedy to zaczął spisywać wspomnienia. Wraca w nich zarówno do krainy dzieciństwa – Gór Świętokrzyskich, jak i do późniejszych czasów szkół, studiów, teatrów i sal wykładowych, do spotkań z niezwykłymi ludźmi oraz podróży i przygód w różnych krajach. Przeżywa też ponownie wieloletnie uwięzienie ojca Juliusza oraz prześladowania innych członków rodziny. To bardzo osobista narracja, którą na pewno warto poznać, jeśli jest się ciekawym drugiego człowieka i jego emocji.

„To jest moja pamięć. Żyją w niej inni. Jednak nie próbuję zrekonstruować tego wszystkiego, co o nich pamiętam. Raczej staram się odgrzebać, jak spod grubej warstwy jesiennych liści, swoje własne ślady. Choć często łapię się na tym, że jednak za mało poświęcam uwagi najbliższym, rodzinie, środowiskom, których byłem częścią, Polsce, Ameryce. Jednak musiałem dokonać takiego wyboru. Gdybym chciał objąć te wszystkie tropy, drogi i tunele odchodzące od głównego szlaku, który wytyczałem ja sam – musiałaby to być inna książka”.

Sz.G.

K. Braun, *Pamięć. Wspomnienia*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2015, ss. 499.

PREZES U AMBASADORA XU JIANA

Po serdecznym powitaniu **JE Xu Jian** ambasador Chin w Polsce, i prezes **Adam Marszałek** rozmawiali o polsko-chińskiej współpracy gospodarczej w kontekście wizyty Prezydenta RP **Andrzeja Dudy** w Chinach. Pan Ambasador interesował się również przygotowaniem do III Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego zaplanowanego na 18–20 maja 2016 r. w Toruniu. M.K.

GENERAŁ BRYGADY PILOT DOKTOR EDWARD HYRA

Urodził się 8 października 1938 roku w Toruniu. Ojciec Władysław – żołnierz zawodowy, matka Zofia z domu Cichocka. Bracia: Kazimierz (ur. 1935) i Teodor (ur. 1944). Już w szkole średniej (technikum budowlane) rozpoczął przygodę z lotnictwem. W Aeroklubie Pomorskim w Toruniu wykonywał skoki spadochronowe, latał na szybowcach. Wcielony do wojska w listopadzie 1958 roku służył w 5. Pułku Lotnictwa Szturmowego w Bydgoszczy. Na własną prośbę został skierowany z jednostki bojowej do Oficerskiej Szkoły Lotniczej nr 5 w Radomiu. 25 marca 1962 r. otrzymał szlify oficerskie i dyplom pilota wojskowego. Promocji dokonał gen. bryg. pil. Michał Jakubik. Otrzymał przydział do 51. Pułku Lotnictwa Myśliwsko-Szturmowego w Pile. Tu, dzięki osobistym predyspozycjom oraz sumiennemu wykonywaniu obowiązków służbowych, szybko awansował. Był starszym pilotem, dowódcą klucza i zastępcą dowódcy eskadry lotniczej. Zdobył pierwszą klasę pilota wojskowego.

W październiku 1968 roku rozpoczął studia w Akademii Sztabu Generalnego WP w Rembertowie, a po ich ukończeniu (15 lipiec 1971 roku) został dowódcą eskadry w 45. Pułku Lotnictwa Myśliwsko-Szturmowego w Babińcu. We wrześniu 1974 roku objął obowiązki zastępcy dowódcy pułku ds. szkolenia. W styczniu 1975 roku został dowódcą 6. Pułku Lotnictwa Myśliwsko-Szturmowego w Pile, a w kwietniu 1978 roku awansował na stanowisko zastępcy dowódcy 2. DLMB ds. liniowych w Pile. Wciąż podwyższał swoje kwalifikacje – w roku 1978 w rembertowskiej akademii ukończył kurs poddyplomowy, a w roku 1979 – roczne poddyplomowe studium operacyjno-strategiczne. 20 czerwca 1983 roku został dowódcą 2. DLMB. W roku 1984 rozpoczął przeszkalanie dywizji na naddźwiękowe samoloty myśliwsko-bombowe Su-22. Do stopnia generała brygady awansowany na mocy postanowienia Prezydenta RP nr 23/89 z 3 października 1989 roku. Nominację 9 października 1989 roku w Belwederze wręczył Prezydent RP Wojciech Jaruzelski. 12 lutego 1990 roku został komendantem WOSL w Dęblinie. W roku 1994 w Akademii Obrony Narodowej w Rembertowie obronił pracę doktorską nt. „Optymalizacja szkolenia pilotów w Wyższej Oficerskiej Szkole Lotniczej poprzez podstawowe szkolenie selekcyjne i pilotażowe szkolenie selektywne w toku studiów” (promotor: płk prof. dr hab. pil. Eugeniusz Zabłocki).

gen. bryg. pil. dr
Edward Hyra

Obowiązki komendanta pełnił do października 1995 roku, następnie został zastępcą dowódcy WLOP – szefem szkolenia. Po czterdziestu latach służby w stalowym mundurze, 8 października 1998 roku odszedł na emeryturę. Posiada mistrzowską klasę pilota wojskowego. Jego nalot wynosi 3100 godzin, z tego

2630 godzin na samolotach odrzutowych. Wykonał także 23 skoki spadochronowe, w tym znaczną część z opóźnionym otwarciem spadochronu. Wykonywał loty na samolotach: CSS-13, Junak-2, Junak-3, Jak-18, TS-8 „Bies”, PZL-130 „Orlik”, MiG-15, MiG-17, Lim-2, Lim-6, TS-11 „Iskra” i Su22, a także na szybowcach: ABC, Salamandra, Komar, Sroka, Mucha-Ter, Mucha-100. Po przejściu na emeryturę wstąpił do Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP, gdzie od 19 listopada 2002 roku do 3 lutego 2006 roku był wiceprezesem, a od 4 lutego 2006 roku do 18 stycznia 2009 roku był prezesem Oddziału Warszawsko-Mazowieckiego Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP. Był współorganizatorem międzynarodowych pokazów Lotniczych „Air Show” oraz współorganizatorem Światowego Zjazdu Lotników Polskich i odsłonięcia „Pomnika Ku Czcii Polskich Lotników Poległych w latach 1939–1945” na Polu Mokotowskim w Warszawie w dniu 27 sierpnia 2003 roku. Był odznaczony między innymi: KOOOP, KKOOP, Złotym Krzyżem Zasługi, Brązowym, Srebrnym i Złotym Medalem „Za Zasługi dla Obronności Kraju”, Brązowym, Srebrnym i Złotym Medalem „Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny” oraz innymi odznaczeniami państwowymi i resortowymi. Posiadał tytuł honorowy i odznakę „Zasłużony Pilot Wojskowy” oraz był wyróżniony przez redakcję magazynu lotniczego „Skrzydłata Polska” zaszczytnym dyplomem honorowym „Błękitne Skrzydła”. Był szczęśliwym mężem, ojcem i dziadkiem. Mieszkał w Warszawie z żoną Elżbietą (z domu Dylińska), która zmarła w 2006 roku. Miał córkę Mariolę Kędziór i dwie wnuczki Monikę (ur. 1983) i Ewę (ur. 1989). Interesował się: łowiectwem, turystyką, literaturą, filmem i muzyką. Zmarł 18 stycznia 2009 roku w Toruniu i został pochowany na Cmentarzu Komunalnym nr 2 przy ul. Grudziądzkiej w Toruniu.

plk. dr inż. Henryk Czyżyk

TORUŃSKIE SPOTKANIE PRZYJACIÓŁ GENERAŁA HYRY

Gen. Roman Hormoza w otoczeniu członków delegacji, w skład której wchodził: płk dr inż. Henryk Czyżyk, płk pil. Janusz Decewicz, płk dr pil. Janusz Kowalski, płk pil. Jerzy Kozarek, płk pil. Jerzy Ochoński, ppłk pil. Zbigniew Gozdałik, ppłk pil. Jan Paweł Graczyk, mjr pil. Andrzej Kielecki, mgr Teresa Olsztyńska, Barbara Lizakowska, Elżbieta Graczyk oraz Mariola i Lech Kędziorowie.

plk. dr inż. Henryk Czyżyk

METROPOLITA SAWA W CIECHOCINKU

W pięknej cerkwi prawosławnej w Ciechocinku odbyło się uroczyste nabożeństwo w intencji Ojczyzny i Wojska Polskiego. Świętą liturgię w asyście arcybiskupa **Szymona** i biskupa **Jerzego** poprowadził JE Metropolita **Sawa**.

Po nabożeństwie Metropolita Sawa w asyście prawosławnego ordynariusza wojskowego biskupa **Jerzego Pańkowskiego** i księdza mitrata płk. **Mikołaja Hajduczenia** uroczystie poświęcił krzyż. Wśród kilkudziesięciu przedstawicieli duchowieństwa, władz samorządowych i generalicji byli m.in.: ks. prałat **Stanisław Kardasz**, ks. prałat **Grzegorz Karolak**, z-ca szefa Biura Bezpieczeństwa Narodowego **Jarosław Brysiewicz**, komendant główny Policji nadinspektor **Krzysztof Gajewski**, komendant wojewódzki Policji nadinspektor **Krzysztof Zgłobicki**, gen. **Krzysztof Mitrega**, gen. **Tadeusz Głowacki**, płk **Dariusz Adamczyk**, płk **Eryk Hofman**, płk **Tadeusz Steć**, płk **Grzegorz Kostrzewa**, mjr **Mirosław Badura**, wicemarszałek województwa kujawsko-pomorskiego **Sławomir Kopyś**, wiceprezydent Torunia **Andrzej Rakowicz**, burmistrz Ciechocinka **Leszek Dzierżewicz**, burmistrz Aleksandrowa Kujawskiego dr **Andrzej Cieśla** oraz prezes **Adam Marszałek**, prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Polskich Artylerzystów płk **Roman Kłosiński** i prezes Związku Żołnierzy Wojska Polskiego płk **Włodzimierz Rudziński**.

foto. Nadzieja Hajduczenia

W trakcie uroczystej mszy metropolita Sawa odznaczył księdza mitrata płk. **Mikołaja Hajduczenia**, dziekana Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych Orderem św. Marii Magdaleny II stopnia z ozdobami oraz Krzyżem Metropolitarnym. Natomiast Orderem III stopnia zostali odznaczeni **Nadzieja Hajduczenia** i Zespół Triodion.

D.K.

Wybór wierszy **Anny Kamińskiej** i **Jana Śpiewaka** *Abyśmy byli* (Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2015) przygotował do wydania ich syn Paweł Śpiewak, historyk idei, socjolog, ceniony komentator życia politycznego. Zestawienie dokonanych obojga twórców zawsze jest sprawą trudną, wymaga decyzji, które wątki wyeksponować, a które pominąć. Autor wyboru zaznaczył w notce, że „nie umie i nie chce pisać wierszy”, podjął się zatem tego zadania nie jako spadkobierca metaforycznego myślenia o świecie, lecz po to, aby przypomnieć dialog, jaki toczyli wierszami małżonkowie-poeci, biorąc udział w dyskusji o znaczeniu sztuki słowa po doświadczeniach wojny, deportacjach, holokaucie. Odwoływali się do roli pamięci i pytali, na ile człowiek jest w stanie opowiedzieć siebie poprzez otaczający go świat i w jaki sposób przeszłość odciska piętno na postrzeganiu obrazów teraźniejszości. Jan Śpiewak zwraca się do żony w wierszu ****Ścieżką powietrzną na przelaj:* „Za słabi jesteśmy, jedyna, w tym zjednoczeniu niewiedzy./ kształtem go nie określił, nie ma go, nie istnieje./ Chyba sen czasem wskaże odcień jego przelotny./ Ścieżko, w przebłyskach unieś nas niespodzianie ku sobie,/ abyśmy byli”. Anna Kamińska odpowiedziała wierszem *Abyśmy byli:* „Uśmiecham się do ciebie przez sen/ i przez wiersz więc jesteś// Jeśli się do kogoś tęskni tak wiernie/ czy może go nie być// Jesteś prawdziwiej niż jesteś/ trwalej od nietrwalej chwili// Zawsze po cichu wiedziałam/ trzeba tylko bardzo kochać/ abyśmy byli”. Nie

Anna Kamińska i Jan Śpiewak zadają pytania

Teresa Tomsia

chodzi jednak w poezji autorów o trwanie, o uczucia, lecz o rozmowę metaforą, o zadawanie odważnych pytań dotyczących sensu istnienia i roli twórcy w społeczeństwie, jego odpowiedzialności za prawdę zawartą w poetyckim słowie, gdy w uszach wciąż brzmi „krzyk rozstrzelanych”, a spalone domostwa Wołynia ożywają tylko w snach. Jan Śpiewak pragnie przywrócić utracone wartości, na nowo wykreować obraz dobrego świata, żeby ocalić ludzi, zwierzęta, przyrodę jak w arce Noego, mimo przeżytej tragedii wojny (****Marzy mi się pole...*), bo tylko w różnorodnej całości można pojąć choć trochę tajemnicę świata, ocalić godność współistnienia. Anna Kamińska była matką wielu poetyckich debiutów w połowie lat siedemdziesiątych. Młodzi poeci garnęli się do mistrzyni refleksyjnego wiersza po radę, obecność, chwilę wspólnego milczenia, co szczególnie ceniła. Okazywała im zaufanie i cierpliwość podczas poetyckich biesiad. „Dla mnie główna (po napisaniu) praca nad wierszem polega na eliminacji wszystkiego, co zbędne, ładne, niepotrzebne” – napisała poetka w jednym z listów omawiających maszynopis przed debiutem. Poetka uświadamiała nam, że nie chodzi o szybką publikację, że tylko wysiłkiem serca i rozumu, pracą nad sobą człowiek zdobywa coś wartościowego. Czytelnicy na pewno docenią zaangażowanie Pawła Śpiewaka w wybór wierszy, jego osobisty wkład w tę książkę i taki dobór tekstów, aby korespondowały z sobą i ukazywały osobowości obojga poetów w twórczym dialogu, jaki toczyli z sobą i światem. Dział *Anny Kamińskiej* rozpoczyna *Wybór z Notatek*, a więc cenione na równi z wierszami komentarze poetki do lektur oraz refleksje o powinnościach pisarza: „W poezji potrzeba mi zawsze konkretów, odbicia się od świata. Ja sama nic nie znaczę. Ale mam zaufanie do ludzi, zwierząt, ptaków, zjawisk, rzeczy. Wbudowana w ich wspólnotę, mogę mieć nadzieję, że potrafię ruszyć nieruchome, zobaczyć niewidzialne, prześcignąć uciekające”. „Poezja jest dla mnie tylko sposobem dojrzewania. Dlatego nie wstydzę się nawet słabszych wierszy. Są etapami, dochodzeniem, samookreślaniem” (1972).

cd. na s. 10

cd. ze s. 9

Jan Śpiewak zwraca się do swoich współczesnych z apelem o wrażliwość na los pojedynczego człowieka, który trafił w tryby historii w czasach totalitaryzmów, upomina się o pamięć dla tych, o których już nikt się nie upomni. Jego poezja zachęca do zadawania odważnych pytań o nierozwiązane problemy naszej współczesności. Przesłanie poety skierowane do świata jest przejmujące i aktualne, a to znaczy, że natura człowieka, w którym dobro nieustannie musi zmagać się ze złem, nie podlega ewolucji. Poeta pisze życiorys uniwersalny (***)*Ja mało znany człowiek...*), mieszczą się w nim wszelkie niedorzeczności i sprzeczności XX wieku, które dotyczą losu pokolenia naszych ojców, a ich skutki odczuwamy do dziś:

Ja mało znany człowiek, który nie dokonał żadnego odkrycia,

*Nie owinął się w sławę skandali lub zbrodni,
Nie został duchownym, wojskowym ani
strażnikiem myśli,*

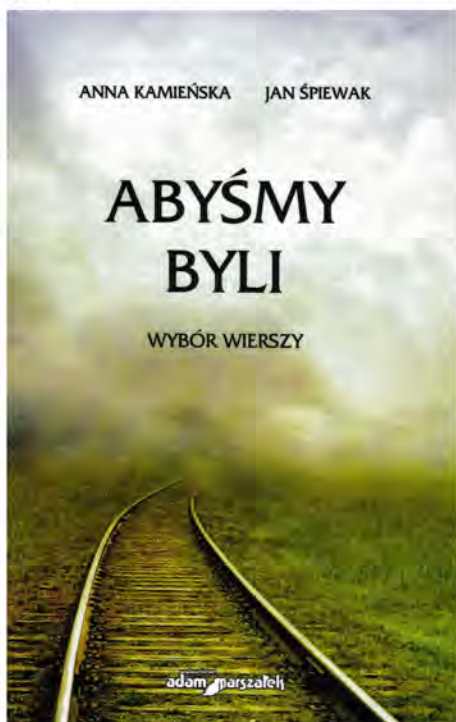
*Ja, który nie mam jeszcze pięćdziesięciu lat,
Przeżyłem trzecie setlecie domu Romanowych,
Setki potęg Habsburgów i Hohenzollernów.
Wodzów i dyktatorów, klęski głodu i wojny.
Na moich oczach zmartwychwstawały
narody.*

(...)

*Ja, o którym nikt nic nie wie, a tyle
przeżyłem,*

Nic nie rozumiem, niczego nie mogę ogarnąć.

Anna Kamińska zostawia nam w swojej poezji świadectwo konsekwentnej drogi w dążeniu ku pytaniom eschatologicznym, portretując człowieka duchowego, jakby tym sposobem chciała znaleźć równowagę dla świata materialnego, gdzie uczucia i pragnienia jednostki nic nie znaczą, a podstawowa wiedza wygrywa z przeczuciem, wiarą i wyobraźnią (***)*Poemat przypomina górę...*):

A. Kamińska, J. Śpiewak,
Abysmy byli. Wybór wierszy,

Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2015, ss. 103.

*Jakże wyrazić drzenie niepewności
pulałkę złożoności zachłanność niewiary
Na to potrzeba wielkiego olśnienia
otwarcia ksiąg naszych wewnętrznych niebios*

Zbyt rzadko przypominani Mistrzowie mądroj i trudnej refleksji nad rzeczywistością swojego pokolenia przemawiają z kart wyboru *Abysmy byli* wyraziście i dziś, stawiając celne pytania i zostawiając nas z naszymi pytaniami, abysmy też zdobyli się na odwagę, by je sobie zadawać.

W zamkowych salach Domu Kultury w Świdwinie 16–17 października 2015 roku odbyły się kolejne spotkania poetycko-muzyczne z okazji finału 46. Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. Jana Śpiewaka i Anny Kamińskiej (od 2015 r.), a ważnym wydarzeniem tegorocznych uroczystości była właśnie prezentacja wyboru wierszy Anny Kamińskiej i Jana Śpiewaka *Abysmy byli*. Książka przybliży laureatom i publiczności przesłanie poezji Patronów konkursu i miejskiej biblioteki. Główną nagrodę tego roku zdobyła **Ela Galoch**, autorka z Turku, wyróżniana już wcześniej w literackich turniejach. Pomysłodawcą konkursu poetyckiego był poeta **Stanisław Misakowski** (1917–1996), który też organizował imprezy pierwszej dekady, następnie konkurs prowadził dyrektor Świdwińskiego Ośrodka Kultury **Marian Wiszniewski**, zapraszając do jury **Piotra Müldnera-Nieckowskiego** i **Lecha M. Jakóba**. Od kilku lat Zamkiem w Świdwinie opiekuje się dyrektor **Bolesław Kurek**, pomysłodawca tego wydania, który powrócił w roku bieżącym do aury dawnych zamkowych spotkań i zaprosił do jury syna Patronów, prof. **Pawła Śpiewaka**, poetkę **Annę Janko** oraz pisarkę i krytyka literackiego **Iwonę Smolkę**. Wśród laureatów lat poprzednich są m.in.: **Andrzej Turczyński**, **Adam Ziemianin**, **Janusz A. Kobierski**, **Piotr Sommer**, **Jerzy Suchanek**, **Marzanna B. Kielar**, **Marek Grala**, **Maciej Melecki**, **Dominik P. Żybartowicz**. Jest to jeden z najstarszych i konsekwentnie na wysokim poziomie realizowany ogólnopolski konkurs poetycki. Tegoroczny 46. finał uświetnił **Stanisław Sojka** koncertem poetyckich piosenek.

Teresa Tomsia

Teresa Tomsia – poetka, krytyk literacki. Młodość spędziła w Świdwinie na Pomorzu, od 1981 r. mieszka w Poznaniu. Ostatnio ukazał się jej tomik wierszy *Gdyby to było proste* (Biblioteka „Toposu”, Sopot 2015) oraz szkice podróżne *Z szarego notatnika* (WBPiCAK, Poznań 2015).

ŚNIADANIE DAJE MOC W „DWÓJCE”

Nasza szkoła jak co roku wzięła udział w ogólnopolskiej akcji ŚNIADANIE DAJE MOC. Z tej okazji uczniowie klas trzecich przygotowali transparenty z hasłami, gazetkę okolicznościową, opisy warzyw i owoców oraz piosenki propagujące zdrowe produkty spożywcze. Ze śpiewem na ustach na szkolnych korytarzach zachęcali do stosowania zasad prawidłowego odżywiania. Dzieci z radością uczestniczyły w zabawach ruchowych i odpowiadały na pytania dotyczące najważniejszego posiłku dnia. Ważnym punktem programu było również zorganizowanie wspólnego zdrowego śniadania w salach lekcyjnych. Przygotowanie własnych kanapek, nakrywanie do stołu, a przede wszystkim zjedanie ze smakiem śniadanka w gronie rówieśników sprawiło wszystkim dużo frajdy.

W ten sposób uświadomiliśmy dzieciom, że zdrowe śniadanie to najlepszy start w nowy dzień! Przypomnieliśmy, że dzięki niemu mają energię do nauki, lepiej koncentrują się podczas zajęć i mają siłę do zabawy.

Iwona Lucezków

DOKTOR KOŚCIELNIAK W WYDAWNICTWIE

Pod koniec listopada siedzibę Wydawnictwa odwiedził dr **Karol Kościelniak** z UAM w Poznaniu. Jest on jednym z redaktorów serii „Mare Integrans”. Z dyrektora Wydawnictwa **Iwoną Nadolską-Bartosiak** oraz redaktorem **Pawłem Jaroniakiem** omówił kwestie formalne i harmonogram prac wydawniczych.

J.B.

SPOTKANIE PO LATACH

W 50 lat po maturze, w pogodne przedpołudnie 19 września 2015 roku. Choć to sobota, na dziedzińcu Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Świdwinie gwarno i wesoło. Przybyliśmy z różnych, często odległych zakątków kraju, aby świętować pięćdziesięciolecie matury.

Szkoła niby ta sama, ale nie taka sama. Dawniej było to Liceum Pedagogiczne im. Władysława Broniewskiego, dziś średnia szkoła ogólnokształcąca oraz szkoła przygotowująca do zawodu. Patron pozostał ten sam. Budynek wypiękniał, rozrósł się. Dzięki uprzejmości dyrektora **Edwarda Wójcika** możemy podziwiać pięknie odnowionewnętrza, wejść do naszych sal lekcyjnych. Fortepian w auli, ten sam co kiedyś, przywołuje na myśl dawne czasy.

Pół wieku temu w murach tej szkoły zdaliśmy maturę i stąd, uzbrojeni w solidną wiedzę i umiejętności, ruszyliśmy szukać swego miejsca w życiu. Nieliczni z nas podjęli naukę w szkołach wyższych, większość poszła od razu do pracy. Z konieczności musieli łączyć pracę zawodową ze studiami. Zapotrzebowanie na wykwalifikowanych nauczycieli było wtedy ogromne.

Teraz wszyscy jesteśmy emerytami. Ostatnie słowo, zwłaszcza w Polsce, przywodzi na myśl kogoś, kto zamyka się w domowych pieleszach i odcina od świata zewnętrznego. My, maturzyści z roku 1965, jesteśmy chyba inni. Choć czas odcisnął piętno na naszych twarzach, włosy posiwiały, sylwetki się zaokrągliły, to nadal jesteśmy pełni życia i wiary w siebie i swoje możliwości.

Z trudem się rozpoznajemy. Pół wieku w skali pojedynczego ludzkiego istnienia to przecież tak wiele. Okrzykiem radości towarzyszą pytania o wszystko: stan rodziny, życie zawodowe, pasje, doświadczenia.

Co charakterystyczne, wśród zgromadzonych dominują panie. Panowie, z wyjątkiem jednego, zawiedli. Niektórzy odeszli od nas na zawsze. Pamiętamy o nich.

Wśród żywych nie ma już większości naszych nauczycieli. Przecież byli od nas starsi. Symbolicznie składamy im hołd na świdwińskim cmentarzu.

Później jest czas na wspomnienia i refleksje w restauracji pani Lipkiewicz przy ul. Szczecińskiej. Wspominamy dawne czasy wspólnie z absolwentami rocznika 1965 ze świdwińskiego technikum. Sentymentalna, poruszająca muzyka towarzyszy pokazowi fotografii z tamtych lat. Chwile utrwalone na czarno-białych zdjęciach ożywają i trwają. Wydaje się, że czas się zatrzymał, a my znowu jesteśmy młodzi i piękni. Dajemy temu wyraz na parkiecie. Zabawa w takt muzyki z czasów naszej młodości trwa do późnych godzin nocnych. Minęło pięćdziesiąt lat, a nas wciąż więcej łączy niż dzieli.

W tym miejscu trzeba wspomnieć o organizatorach naszego spotkania. Myślę, że będę wyrazić woli większości zgromadzonych i serdecznie podziękuję **Jagodzie Gasztold** oraz **Ince Murawskiej** (nazwiska panięskie) z liceum oraz **Karolowi Mędrzyckiemu** z technikum, którzy zadbali o to, aby chwile spędzone razem na zawsze pozostały w naszej pamięci.

Danuta Grądzka
Puck

NOWY RADIOWÓZ DLA ŚWIDWIŃSKICH POLICJANTÓW

Dnia 19 listopada 2015 roku w Komendzie Powiatowej Policji w Świdwinie odbyło się uroczyste przekazanie nowego radiowozu. Zakup nie byłby możliwy bez wsparcia samorządów – powiatu świdwińskiego i gminy Świdwin, które wspólnymi siłami sfinansowały połowę kosztów. Pozostałą kwotę pokryła Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie.

W przekazaniu pojazdu uczestniczył m.in. Starosta Powiatu Świdwin **Mirosław Majka**, Wójt Gminy Świdwin **Kazimierz Lechocki** oraz Komendant Wojewódzki Policji w Szczecinie nadinsp. **Jarosław Sawicki**, Komendant Powiatowy Policji w Świdwinie insp. **Robert Rzeźnik** i Z-ca Komendanta Powiatowego Policji w Świdwinie mł. insp. **Robert Naumiec**. Uroczystość odbyła się przed odnowioną siedzibą Policji świdwińskiej w towarzystwie przedstawicieli firm wykonujących prace remontowe jednostki. Nowy nieoznakowany radiowóz na tle zmodernizowanej Komendy prezentował się wyjątkowo efektywnie.

Komendant Wojewódzki Policji nadinsp. **Jarosław Sawicki** podkreślił bardzo dobrą współpracę samorządów Świdwina z Policją oraz podziękował za przekazany samochód. Można mieć nadzieję, że to początek wyposażania świdwińskiej policji w nowe radiowozy które służyć będą poprawie bezpieczeństwa w naszym powiecie.

Aneta Sękalska-Cybul

ZASŁUŻONE DLA ŚWIDWINA

W dniu 16 października 2015 roku Rada Miasta w Świdwinie nadała tytułu „Zasłużonego dla miasta Świdwin” trzem kolejnym osobom. Przedstawiamy ich sylwetki.

Danuta Malitowska jest mieszkanką Świdwina od 1974 roku. Pracowała jako nauczyciel i dyrektor w Lipiu oraz SP2 w Świdwinie. Kierowana przez nią „Dwójka” uzyskała certyfikat „Szkoły z klasą”. Od wielu lat jest radną powiatu, wielokrotnie pełniła funkcję przewodniczącej Rady. Wśród wielu odznaczeń ma m.in. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty i Srebrny Krzyż Zasługi oraz Medal Komisji Edukacji Narodowej.

Zofia Derenowska mieszka w Świdwinie od 1979 roku. Przez wiele lat pracowała w świdwińskich przedszkolach, a w 1996 roku została dyrektorem Przedszkola nr 3. Jest nauczycielem dyplomowanym, została odznaczona Brązowym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz Złotą Odznaką ZNP.

Krystyna Zaremba mieszka w Świdwinie od 1971 roku. Pracowała w szkołach w Redle, Wierzychowie, Brzeźnie i Świdwinie. Przez ponad 20 lat była dyrektorem SP nr 1. Posiada tytuł nauczyciela dyplomowanego, została odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym i Srebrnym Krzyżem Zasługi oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

G.Sz.

AMBASADOR HASANOV NA KONGRESIE AZJATYCKIM

W czasie wizyty w Toruniu JE **Hasan Hasanov**, ambasador Republiki Azerbajdżanu w Polsce, spotkał się w Urzędzie Miasta z prezesem Towarzystwa Azji i Pacyfiku dr. **Adamem Marszałkiem**, który w obecności prezydenta Torunia **Michała Zaleskiego** wręczył mu zaproszenie na III Międzynarodowy Kongres Azjatycki. Ambasador zapowiedział swój udział w tym ważnym wydarzeniu naukowo-kulturalno-biznesowym. K.T.

KONRAD KRICKI MISTRZEM POLSKI

W odbywających się w Górażdżach Mistrzostwach Polski Młodzików w zapasach w stylu wolnym wielki sukces odniósł zawodnik UKS Technik Świdwin **Konrad Kricki**, który zdobył złoty medal w kategorii wagowej 53 kg. Startowało również trzech innych świdwian: **Dominik Parniak**, **Jakub Post**, **Łukasz Wiśniewski**, którzy zajęli kolejno: 10, 11 i 15 miejsce.

W rozgrywanej się kilka dni wcześniej Wojewódzkiej Olimpiadzie Młodzików wiele medali trafiło w ręce świdwian. Złoto wywalczyli **Konrad Kricki** i **Jakub Post**, srebrne medale – **Dominik Parniak** i **Łukasz Wiśniewski**, natomiast medal brązowy zdobył **Ireneusz Karsiński**. Zawodników UKS Technik trenują **Krzysztof Kuligowski**, **Marek Spychalski** oraz **Marcin Popow**. Funkcję prezesa klubu pełni **Adam Wilk**. I.N.-B.

SZTUKA LEKARSKA I PISARSKA

29 listopada 2015 roku na zakończenie XXI edycji Toruńskiego Festiwalu Książki w Domu Muz odbyło się spotkanie autorskie z **Januszem Czarneckim** – kardiologiem, pisarzem i autorem trzech zbiorów opowiadań wydanych nakładem Wydawnictwa Adam Marszałek: *Chłopiec z pociągu*, *Pudeleczek z serwetką* oraz *Zamieńmy się mężczyznami*. Przed spotkaniem kilka słów o autorze i rynku wydawniczym powiedział prezes Time Marszałek Group dr **Adam Marszałek**. Rozmowę zaś – m.in. o przenikaniu się sztuki lekarskiej z pisarską – poprowadził ks. dr **Krzysztof Dorosz**.

Liczne pytania od publiczności oraz ciekawe odpowiedzi autora podgrzały atmosferę spotkania, które trudno było wszystkim zakończyć. Wydawnictwo Adam Marszałek było partnerem festiwalu. Sz.G.

RADIOWE GWIAZDY NA SCENIE

fot. Wojciech Kukuła

Wiele ciepłych słów pod adresem zespołu Teatru Polskiego Radia kierowanego przez dyrektora **Janusza Kukulę** wypowiedział prezes Polskiego Radia **Andrzej Sziezieniewski**. Podkreślił, że praca realizatorów, reżyserów, dźwiękowców oraz znakomitych aktorów zaowocowała ogromną ilością nagród zdobywanych w międzynarodowych konkursach na słuchowiska radiowe. Wśród osób, do których adresowane były te słowa, byli m.in.: **Grażyna Barszczewska**, **Magdalena Zawadzka**, **Maria Pakulnis**, **Teresa Lipowska**, **Danuta Stenka**, **Adam Ferency**, **Arkadiusz Bazak**, **Stanisław Brudny**, **Krzysztof Gosztyła**, **Henryk Talar**, **Andrzej Ferenc**, **Marian Opania**, reżyserzy: **Waldemar Modestowicz**, **Janusz Zaorski**, **Jan Warenycia**, **Paweł Łysak**, pisarze: **Andrzej Mularczyk**, **Janusz Głowacki**, **Marek Ławrynowicz**, **Jacek Snopkiewicz**, **Bogdan Loebel** oraz wydawca **Adam Marszałek**. D.K.

MEDAL DLA PREZESA ŚWIDWIŃSKI DESANT W ŁYSOMICACH

Tradycyjnie już w dniu imienin gen. bryg. dr. pil. **Edwarda Hyry** grupa podwładnych i przyjaciół chcących uczcić Jego pamięć spotkała się przy grobie Generała na cmentarzu w Toruniu. Delegację powitała córka gen. Edwarda Hyry **Mariola Kędzior** z Mężem. Po uroczystości delegacja udała się na obiad do Fortu IV. W trakcie spotkania wspomniano postać Generała.

Z inicjatywy redaktor naczelnej „Echa Świdwina” **Elżbiety Wielgosz** najechała Łysomice duża grupa świdwiniaków. Prezes Wydawnictwa **Adam Marszałek** prof. **Joanna Marszałek-Kawa** oraz wspierające ją dwie wiceprezeski **Zuzanna** i **Marianna** poinformowały nestorkę rodu **Rozalię Marszałek** o planach wydawniczych na najbliższe lata. W skład delegacji wchodził ponadto: **Andrzej Marszałek**, **Barbara Marszałek-Siuda**, **Janusz Wielgosz** oraz **Helena Dąbrowska** z Lipska nad Wisłą.

P.J.

Dowodzący grupą prezes Warszawskiego Oddziału Warszawsko-Mazowieckiego Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP gen. bryg. pil. **Roman Harmoza** w towarzystwie płk. pil. dr. **Henryka Czyżyka** odznaczył dr. **Adama Marszałka** Medalem XX Lat SSLW. Uzasadniając decyzję Zarządu, gen. Harmoza podkreślił wielkie zasługi dr. Adama Marszałka w dziele popularyzacji dorobku polskiego lotnictwa.

„SZEPCĄ STARE MURY, POWIAŁO LEGENDĄ, O 70-LECIU OPOWIADAĆ BĘDĄ”

Minęło 70 lat, od kiedy pierwsi uczniowie rozpoczęli naukę w szkole w Brzeźnie. 16 października 2015 roku obchodzono wspólny jubileusz istnienia placówki. Uroczystość poprzedzona została mszą św. w kościele pw. Wniebowstąpienia Pańskiego. Oficjalna uroczystość rozpoczęła się w sali gimnastycznej Zespołu Szkół Publicznych im. Kardynała Ignacego Jeża w Brzeźnie. Tradycyjnie wprowadzono poczet sztandarowy i odśpiewano hymn szkoły. Dyrektor **Marzena Janas** przywitała uczestniczących w uroczystości parlamentarzystów, samorządowców, przedstawicieli wojska, duchownych, byłych dyrektorów i nauczycieli, a także osoby zaprzyjaźnione i współpracujące ze szkołą.

Podczas uroczystości wspomniano dawną szkołę, nauczycieli i uczniów. Spotkanie było okazją do wręczających podziękowań, życzeń i gratulacji byłym dyrektorom i pracownikom szkoły. Wójt gminy **Jerzy Anielski** dziękował wszystkim, którzy tworzyli historię i tradycję szkoły. Dyrektor **Marzena Janas** wręczyła okolicznościowe medale. Jubileusz to także program artystyczny, który był połączeniem tradycji z nowoczesnością. Była to okazja, aby sięgnąć pamięcią wstecz i przywołać wspomnienia. Przybyli na uroczystość

zostali zaproszeni do zwiedzania szkoły. Aby ułatwić gościom podróż sentymentalną w przeszłość, przygotowano prezentację multimedialną, gazetki, ekspozycje i wystawy. Szczególnym powodzeniem wśród zwiedzających cieszyły się kroniki szkolne i klasowe oraz zdjęcia pamiątkowe. Atmosfera i nastrój tej uroczystości pozostaną na długo w pamięci wszystkich.

Elżbieta Wielgosz
Fot. Anna Paruch

Mariola Kędzior otrzymała z rąk generała **Romana Harmozy** książkę zatytułowaną *Zarys historii Oddziału Warszawsko-Mazowieckiego Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1994–2014* autorstwa płk. dr. inż. **Henryka Czyżyka**.

Książka ta jest drukowana w odcinkach na łamach „Echa Świdwina”. Wkrótce edycja kolejnych jej rozdziałów.

płk. dr inż. Henryk Czyżyk

UCIECZKA DO RAJU - FILIPINY

(cz. I – wstęp)

Przeglądając zapisane na dysku zdjęcia, uśmiecham się po raz kolejny, patrząc na siebie stojącego miny po słownej przepychance z pracownikiem lotniska w Seulu, który to z całych sił i ogromnym zaangażowaniem próbował oznajmić mi moje zaniechania. – Potrzebne są dwa bilety, sir – tłumaczył. – Pan ma tylko jeden. – Dodając wyczerpująco, wysyłał mi jasny przekaz, że dziś do Manili nie polecę. Koniec końców sprawę udało się mniej lub bardziej sprawnie załatwić, a z mojej winy samolot opóźnił się około dwudziestu minut.

W chwili gdy stopa dotknęła płyty lotniska, wylał się na mnie żar niemiłosiernie palącego słońca, a duszna masa powietrza buchnęła niczym przeciąg z berlińskiego metra przy Birkenstrasse. Potrafię jeszcze sobie przypomnieć tamtejsze powietrze: inne, egzotyczne, na wstępie lekko słodkawe, by po chwili wymieszać się ze spływającym po twarzy potem. Ale przeważnie ciężkie – w momencie głębszego wdychu palące w nozdrza.

Jak zwykle po lądowaniu pojawia się zasadnicze pytanie: „Co teraz?”. Jestem gdzieś tu, na końcu świata – w rajach wieżowców, bogaczy i ludzi mieszkających w cementnych grobowcach – choć tak naprawdę każdy wie, że prędzej czy później i tak wszyscy spotkają się w tym drugim, jak na ironię zapomnianym przez Boga miejscu. Nie każdy wie, że taka jest rzeczy-

wistość. Że Filipiny „to nie tylko zielone *islands* i turkusowy ocean, że mamy tu też inny świat, ciemny i śmierdzący, niektórzy są sztywni z zakłopotania”. Większość żyje za poniżej dolara dziennie, a na tysiąc urodzonych noworodków umiera dwadzieścioro troje. I kolejna trzydziestka przed piątymi urodzinnymi. Pomimo tych niechlubnych danych większość ludzi i tak uśmiecha się w sposób, jak gdyby doświadczyli nieoczekiwanego, jak gdyby w drodze na wyspisko śmieci – na którym codziennie w pocie czoła zarabiają na chleb – wygrzebali szczęśliwy loteryjny los.

„Hej, Joe!” – wita mnie młody głos spod autobusu na Ninoy Aquino, oddalonego o piętnaście kilometrów od miasta, międzynarodowego lotniska w Metro Manila na Filipinach. „Gdzie idziesz?” – to dwa podstawowe zwroty, z których ten drugi obejmuje zasięgiem prawie całą znaną mi Azję. Tam nigdy nie jest istotne, dokąd zmierzasz, lecz to, że zamiast iść, możesz pojechać. Pytanie więc brzmi: „Gdzie ty jedziesz, młody człowieku?”. Z uśmiechem patrzę na obraz uczeplonego do przyspawanej na tyłach *dżipnej* bariery chłopca. Młodzi dorabiają w ten sposób, naganając pasażerów, a także inkasując należne za jazdę: pięć peso. *Dżipnej* to amerykańska ciężarówka z czasów wojny – później przerobiona na miejski środek transportu. Jedyne na całym świecie – gdzie indziej *dżipnej* nie znajdziecie. Pewnego razu, gdy chciano pojazdy z użytku wycofać (podczas jazdy dieslowskie silniki zasilają atmosferę całą tablicą pierwiastków Mendelejewa), zelektryzowało to całą społeczność stolicy – tego wyspiarskiego kraju. Dziwić się nie ma co – za tak niską cenę jedziesz bracie do momentu, aż bak zażąda dolewki (na pokład zabierając przy tym najbardziej wymyślny bagaż ze zwierzętami domowymi włącznie). Ponadto pojazd jest już niemal kultowy. Na stałe wpisał się jako element filipińskiego krajobrazu miast. I jak tu Manili nie kochać?

Po dotarciu do zarezerwowanego dzień wcześniej hostelu, po szybkim prysznicu wychodzę na rekonesans dzielnicy. Jednak w tej części świata zanim się człowiek zorientuje, zapada złowieszcza noc. Dlatego tym razem nocne schadzki odpuszczam na rzecz obserwacji. A jest na co popatrzeć z dachu hostelu One River przy J.P. Rizal Guadalupe Viejo w Metro Manila. Trzymając w ręku zimnego Red Horsa², wpatruję się w przestrzeń – której to elementem stałem się zaledwie kilka godzin temu. Wieczory to okres wielkiego powrotu do domu. W tym przeszło półtoramilionowym mieście pojazdy wszelkiej maści zamieniają się wówczas w płynącą rzekę kolorowych świateł – odgrywając przy tym tak znaną lokalsom melodię. Ta rzeka jest wyjątkowa, bo wydobywa z siebie przerażający hałas. Czy hałas może być wyjątkowy? – na Filipinach tak. Klaksony, rozmowy, krzyki, a nawet handel uliczny sprawiają, że nawet obserwacja potrafi przyprawić o zawrót głowy. A zawrócić jest czym. Gdzieś między uliczkami krzątają się młode dziewczyny – większość z nich nie skończyła nawet osiemnastu lat. Jak twierdzi lokalna organizacja pozarządowa, dziesięć procent mieszkańców miasta to prostytutki. „Filipiny to burdel świata, światowy producent pornografii, także dziecięcej. Ulica Burgos to jedno z wielu miejsc na wyspach, gdzie ludzki targ trwa codziennie, a raczej co noc. Czy sucho, czy deszcz, czy bóg się rodzi, czy bóg umiera, bieda czeka na gości z bogatego świata, rozkraczona szeroko, gotowa na zniewolenie”³.

„Burdne te Filipiny” – myślę w duchu, dokańczając ciepłe już piwo – w tym samym czasie wodząc wzrokiem po horyzoncie kładącego się spać miasta. Brudne w sensie zarówno zwyczajnym, jak i mentalnym. Zwykle tak bywa, że jadąc na drugi koniec świata, w ciągu godziny doświadczasz tyle, ile niejedni nie uraczą przez całe swoje życie. Jak to udźwignąć? – próbuję poskładać myśli, będące pierwszego dnia w kompletnej rozsypce, ponieważ wszystko, co było mi do tej pory znane, uległo momentalnemu przetasowaniu. Trzeba na nowo ułożyć wartości, zbudować obraz znanego już dotąd świata. Byłem na to przygotowany, lecz zupełnie inaczej o śmierci słyszeć aniżeli zobaczyć ją na własne oczy. Pomimo tych wszystkich „abstrakcji” kocham ten sposób bycia w podróży. Zaglądając do każdej dziury, poznawać świat i jego mieszkańców – warstwa po warstwie, odkrywając wszelkie niedoskonałości. To chyba coś, co niektórzy nazywają pasją. Jak mawiał Piotr Pustelnik⁴: „Ludzi można podzielić na dwa rodzaje: na tych, którym nie trzeba tej pasji tłumaczyć, i na tych, którym się jej nigdy nie wytłumaczy”. Nic dodać, nic ująć.

Michał Staniszewski

¹ W. Tochman, *Eli, Eli*, Wołowiec 2013.

² Jedno z bardziej (jeśli nie najbardziej) popularnych piw w regionie, których producentem jest browar San Miguel Corporation.

³ W. Tochman, op.cit.

⁴ Piotr Pustelnik – polski inżynier chemik, alpinista i himalaista, zdobywca Korony Himalajów i Karakorum, za: Wikipedia [dostęp: 30.10.2015].

Już dziś zapraszam do lektury kolejnych tekstów z serii „Ucieczka do Raju”, które ukażą się w następnych numerach. Więcej ciekawych historii znajdziecie Państwo na blogu www.dreamdecidedo.pl, a także na facebookowym fanpage'u www.facebook.com/DreamDecideDo.

JUBILEUSZ 30-LECIA INSTYTUTU POLITOLOGII I EUROPEISTYKI UNIWERSYTETU SZCZECIŃSKIEGO

W dniu 22 października 2015 roku w Instytucie Politologii i Europeistyki Uniwersytetu Szczecińskiego odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa zatytułowana *Polska wobec globalnych wyzwań. Perspektywa szczecińskiej politologii*. Przedsięwzięcie odbyło się w ramach obchodów jubileuszu 30-lecia powstania Instytutu Politologii i Europeistyki Uniwersytetu Szczecińskiego.

W konferencji uczestniczyło grono znamienitych przedstawicieli dyscypliny reprezentujących Uniwersytet Szczeciński oraz zaprzyjaźnione ośrodki akademickie, m.in. Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Instytut Zachodni w Poznaniu, Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie. W uroczystości jubileuszu wziął udział prezydent Szczecina **Piotr Krzystek** oraz poseł na Sejm RP **Renata Zaremba**.

Obrady konferencji ogniskowały się wokół najważniejszych wyzwań badawczych współczesnej politologii, podkreślając rolę i znaczenie dyscypliny w wyjaśnianiu procesów i mechanizmów kształtujących otaczającą nas rzeczywistość społeczną, polityczną, ekonomiczną, kulturową.

Z okazji jubileuszu Instytutu prezes Wydawnictwa Adam Marszałek prof. **Joanna Marszałek-Kawa** na ręce prof. **Renaty Podgórzeńskiej**, współpracującej od wielu lat z naszą oficyną, przekazała list gratulacyjny z życzeniami dalszych sukcesów i satysfakcji z realizacji kolejnych ambitnych planów i inicjatyw.

Szczecińskich politologów oraz Wydawnictwo Adam Marszałek od wielu lat łączy współpraca autorsko-wydawnicza, która zaowocowała publikacją wielu interesujących, wartościowych i będących na wysokim poziomie publikacji naukowych. Dzięki zaangażowaniu dyrektora **Renaty Podgórzeńskiej** jest też możliwe wydawanie od 2010 roku rocznika „Reality of Politics”, który coraz wyżej plasuje się na listach ministerialnych i nie tylko. Umożliwia także naukowy, nieskrępowany dialog oraz rozwój pracowników nauki. R.P.

TURNIEJ BOKSERSKI IM. ZYGMUNTA KRYGIERA

W Arenie Toruń odbył się XIX Międzynarodowy Turniej Bokserski im. Zygmunta Krygiera, zorganizowany przez prezesa Pomorzana **Henryka Żołnowskiego**. W turnieju wystartowało kilkudziesięciu pięściarzy z ośmiu krajów: Anglii, Białorusi, Łotwy, Czech, Litwy, Niemiec, Rosji i Polski. Gośćmi honorowymi imprezy byli **Dariusz Michalczewski** i **Paweł Skrzecz**.

W kategorii 57 kg zwyciężył **Kamil Kwiatkowski** z Pomorzana Toruń, który pokonał stojącego na drugim stopniu podium zawodnika z Litwy. Obok podium stanęli trener **Raimundas Plūkas** z Kowna, organizator turnieju prezes **Henryk Żołnowski** oraz wiceprezes Polskiego Związku Bokserskiego ds. sędziowskich **Andrzej Filipek**, który podkreślał wysoki poziom organizacyjny toruńskiego turnieju.

Wielokrotny zawodowy mistrz świata **Dariusz Michalczewski** w rozmowie z zawodnikami startującymi w turnieju.

W trakcie bankietu wydanego z okazji turnieju najbardziej popularną osobą był **Paweł Skrzecz**, wielokrotny mistrz Polski oraz medalista wielu imprez międzynarodowych. Na wspólnej z nim fotografii uwieczniliśmy dr. **Adama Marszałka**, **Henryka Żołnowskiego** oraz dr. **Michała Kulakowskiego**.

Wiele ciekawego o boksie dowiedział się od trenerów **Henryka Żołnowskiego** i **Karola Habrosa** z KS Skorpion Szczecin dr **Daniel Kawa**, redaktor naczelny Time Marszałek Group.

Jak zwykle wiele radości toruńskim kibicom dostarczyła zawodniczka MKSW Pomorzana **Aneta Rygielska**, zwyciężczyni w kategorii 57 kg. Marian Frąckiewicz w towarzystwie prezesa **Henryka Żołnowskiego** wręczył jej nagrodę wicemarszałka Sejmu **Jerzego Wenderlicha**. D.K.

WIERSZEM I PIOSENKĄ O LWOWIE

10 października w Świdwinie odbył się 16. Konkurs Poezji i Piosenki Lwowskiej, którego organizatorami byli Świdwiński Ośrodek Kultury Zamek oraz Klub Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich. Uczestnicy wystąpili w dwóch kategoriach: recytacja poezji i poezja śpiewana (soliści i zespoły). Komisja w składzie: **Andrzej Pitak** (przewodniczący) oraz **Alicja Gierszewska** i **Renata Muchorowska** oceniała dobór repertuaru, dykcję, interpretację i ogólne wrażenie artystyczne. Nad przebiegiem konkursu i uczestnikami czuwały: **Paula Salińska** i **Magdalena Warcholska**.

Komisja przyznała następujące nagrody i wyróżnienia:

1) klasy I-III szkoły podstawowej: **Jan Trąbiński** (SP nr 3) – I miejsce, **Julia Sielska** (SP nr 1) – II miejsce, **Michalina Tobiaszewska** (SP Lekowo) – III miejsce, **Martyna Hałuszka** i **Klaudiusz Białous** (SP nr 3) – wyróżnienie.

2) klasy IV-VI szkoły podstawowej: **Jan Kricki** (SP nr 2) – I miejsce, **Oliwia Kruk** (SP nr 1) – II miejsce, **Daniel Wojdalski** (SP nr 3) – III miejsce, **Klaudia Adamik** (SP nr 2) – wyróżnienie.

W tym śpiew: **Julia Mazurkiewicz** (SP nr 1) – I miejsce, **Róża Adametz** i **Julia Anielska** (ZS Brzeźno) – II miejsce, **Zespół „Jagody”** (SP Bierzwnica) – III miejsce, **Zespół „Jagody”** i solista **Kacper Bujak** (SP Brzeźno) – wyróżnienie.

3) gimnazjum: **Alicja Belica** i **Alicja Marcinkiewicz** (PG Połczyn Zdrój) oraz **Natalia Matuszewska** (PG Świdwin) – wyróżnienie.

W tym śpiew: **Joanna Surmiak** (Brzeźno).

4) szkoły ponadgimnazjalne: **Jagoda Lis** (ZSP Świdwin) – I miejsce, **Seweryn Ciszewski** (ZSR KP Świdwin) – II miejsce, **Dominika Zachoszcz** (ZSP Świdwin) – III miejsce, **Aleksandra Hume** (ZSR CKP Świdwin) – wyróżnienie.

W tym śpiew: **Aneta Borkowska** (ZSP Świdwin) – II miejsce, **Łukasz Stawski** (ZSRCKP Świdwin) – III miejsce, **Kamila Ilkowska** (ZSP Świdwin) – wyróżnienie.

Nagrodzeni i wyróżnieni otrzymali dyplomy i nagrody książkowe, wszyscy uczestnicy zaś zostali uwiecznieni na pamiątkowym zdjęciu. Gośćmi uroczystości byli: przewodnicząca Rady Powiatu **Danuta Malitowska**, starosta Powiatu **Mirosław Majka** (patron konkursu), przewodniczący Rady Miasta **Henryk Klaman**, wójt Gminy Brzeźno **Jerzy Anielski**. Dyrektor Zamku **Bolesław Kurek** i prezes Klubu TMLiKPW **Mieczysław Kostur** powitali gości i uczestników. Konkurs Poezji i Piosenki Lwowskiej w tym roku wsparli finansowo Burmistrz i Starosta Miasta Świdwin.

Renata Muchorowska, Mieczysław Kostur

ZŁOTY MEDAL ŚWIDWIŃSKIEJ SZTAFETY

Rok szkolny 2015/2016 dla świdwińskich gimnazjalistów rozpoczął się bardzo pomyślnie. W ostatnich dniach października w Tychowie odbyła się największa impreza lekkoatletyczna w województwie – Sztafetowe Biegi Przelajowe. Drużyna chłopców z Publicznego Gimnazjum nr 1 w Świdwinie już po raz trzeci została mistrzem tej konkurencji. Żaden inny zespół nie może pochwalić się podobnym osiągnięciem. Największą niespodzianką sprawił uczeń klasy pierwszej **Damian Stachniak**, który uzyskał najlepszy czas w drużynie. Zespół przygotował **Jarosław Król**.

Jarosław Król

PROFESOROWIE CZYTAJĄ „ECHO ŚWIDWINA”

Mirosław Karwat
Uniwersytet Warszawski

Alicja Stępień-Kuczyńska
Uniwersytet Łódzki

Tadeusz Wallas
Uniwersytet Adama Mickiewicza

Grzegorz Janusz
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

CUKRZYCY ŚWIĘTUJĄ W ŚWIDWINIE O MORALNOŚCI SŁÓW KILKA

W Światowy Dzień Walki z Cukrzycą odbyła się na świdwińskim zamku uroczystość wręczenia odznaczeń i medali osobom zasłużonym.

Była ona połączona z wojewódzkimi obchodami 10-lecia istnienia oddziału świdwińskiego Stowarzyszenia Diabetyków Polskich. Wicewojewoda zachodniopomorski **Ryszard Mićko** udekorował Srebrnym Krzyżem Zasługi **Danutę Mazurkiewicz**, a **Paweł Gasztold** został wyróżniony Złotą Odznaką Honorową Gryfa Zachodniopomorskiego. Srebrne Odznaki trafiły do **Bogdana Wachowiaka** i dr **Marzeny Kargul**.

DZIEŃ DYNI W PRZEDSZKOLU

Pod koniec października w Przedszkolu nr 2 odbył się Dzień Dyni. Podczas wspólnych zabaw przedszkolaki poznały potrawy z dyni oraz jej zdrowotne właściwości. Dzieci układały puzzle i rozwiązywały zagadki, brały udział w dyniowych zawodach oraz wykonały dyniowe stworki. Kulminacyjnym momentem podczas obchodu Dyniowego Dnia był wybór najładniejszych dyniowych strojów. Jury z każdej grupy wybrało trzy wyjątkowe przebrania. Wszystkie dzieci zostały nagrodzone dyplomami oraz

Medale za Zwycięstwo nad Cukrzycą otrzymali: **Czesław Szulczyk**, **Stanisław Rączka**, **Janina Mazurkiewicz**, **Beata Piotrowiak**, **Maria Wieczorek** oraz **Rozalia Marszałek**. Bardzo interesujący wykład pt. *Nowości w diabetologii* wygłosiła prof. dr hab. n. med. **Lilianna Majkowska**. Wśród zaproszonych gości byli m.in.: burmistrz **Jan Owiak**, przewodnicząca Rady Powiatu **Danuta Malitowska** czy wicestarosta **Zdzisław Pawelec**. Imprezę uświetnił występ świdwińskiego chóru „Sonores” pod kierownictwem **Bolesława Kurka**.

Lucyna Gasztold

kolorowanekami. Ważnym elementem naszego przedsięwzięcia była degustacja dyniowych potraw. Panie kucharki zaserwowały naszym przedszkolakom dyniową zupę z grzankami oraz pyszne dyniowe placuszki. Pani dyrektor **Joanna Bąkowska**, dzieci oraz kuchareczki i nasza pani **Asia** pamiętały również o rodzicach. Podczas odbioru dzieci z przedszkola zapraszały do skosztowania dyniowych przysmaków. Mamy nadzieję, że Dyniowy Dzień na stałe zagości w naszym przedszkolu. Dziękujemy wszystkim za pomoc i zaangażowanie.

J. Zimny

15 października Wydawnictwo Adam Marszałek gościło ks. prof. **Janusza Mariańskiego**, wybitnego znawcę religii i specjalistę od socjologii moralności oraz autora wielu publikacji na ten temat. W poprzednich latach nakładem naszej oficyny ukazały się dobrze przyjęte przez środowisko akademickie książki Księdza Profesora: *Kościół katolicki w Polsce w przestrzeni życia publicznego*, *Studium socjologiczne oraz Kontrowersje wokół relacji religii i moralności*, *Tożsamość czy rozbieżność? Studium socjologiczne*, dlatego też z wielką satysfakcją do naszego planu wydawniczego na 2015 rok przyjęliśmy kolejne studium z zakresu ludzkiej moralności pt. *Godność ludzka jako wartość społeczno-moralna: mit czy rzeczywistość? Studium interdyscyplinarne*.

O wszelkich formalnych i technicznych kwestiach związanych z nową publikacją ks. prof. **Janusz Mariański** rozmawiał z redaktorem **Szymonem Gumienikiem**. J.B.

LOTNICY POLSCY W DŁUTOWIE

W niedzielę 11 października 2015 roku delegacja Oddziału Warszawsko-Mazowieckiego Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP w składzie: płk dr inż. **Henryk Czyżyk**, płk pil. **Jerzy Ochoński** i ppłk mgr pil. **Jan Smajdor** uczestniczyła w uroczystości nadania Gimnazjum w Dłutowie imienia Lotników Polskich oraz przekazania sztandaru. Uroczystość poprzedziła Msza Święta w kościele parafialnym w Dłutowie, w czasie której poświęcony został sztandar.

Dyrektor gimnazjum **Joanna Malinowska** powitała gości, wśród których byli: **Witold Stępień**, marszałek województwa, **Jan Kamiński**, kurator oświaty, płk dypl. pil. **Ireneusz Nowak**, dowódca 32. BLT w Łasku, ppłk **Krzysztof Jewgijuk**, z-ca szefa sztabu 2. SLT w Poznaniu oraz burmistrz **Andrzej Beszkid** z gminy Rimóc z Węgier. W krótkim przemówieniu płk **Henryk Czyżyk** podkreślił osiągnięcia młodzieży z dłutowskiego gimnazjum. płk dr inż. Henryk Czyżyk

Z KANADY DO POLSKI W MAJU–CZERWCU 2013 cz. III POLSKIE PEREGRYNACJE WSPOMNIENIOWO-ODKRYWCZE ANDRZEJA I DANUTY

3 czerwca

Powrót do Warszawy z niezwykle gościnniego i bliskiego sercu Torunia. Wojtuś czekał już na nas w restauracji „Szwajk” na MDM. Wie, że jego dni są policzone. Włączył to do swojej codzienności i traktuje jako pewnik, z którym udaje mu się żyć we względnej zgodzie. Potrafi być wesoły, a nawet rozweselać innych. Dlatego ludzie go lubią. Interesuje się ludzkim mózgiem i jego możliwościami. Chce wiedzieć dokładnie, co go czeka i jakie funkcje jego mózgowia będą kolejno wyłączane przez rozwijający się nowotwór.

Nasze pożegnanie mimo próby wesołości i nadziei miało też cień ostateczności. Lał deszcz. Z trudem wsiadł do tramwaju i pomachał mi prawą ręką, przekładając laskę do lewej.

4 czerwca

Towarzystwo Historyczne mieści się na Rynku Starego Miasta. Żeby tam wejść, trzeba zadzwonić dzwonkiem umieszczonym na drzwiach wejściowych, długo czekać, odpowiedzieć na kilka pytań portiera, wymienić co najmniej jedno znane mu nazwisko. Wtedy drzwi się uchylają i ciebie ocenia delikwent. Jeśli nie wygląda podejrzanie, otwiera szerzej drzwi. Kilka wąziutkich klatek schodowych, piętra, skrzypiące podłogi, w końcu triumf znalezienia właściwego pokoju. Pani docent nie było, ale zdołano ją złapać telefonicznie w pobliskim „Bazyliżku”. Przyszła z uśmiechem i chęcią pomocy w naszych poszukiwaniach. Podobno jak mało kto zna się na Armii Krajowej i Służbach Ochrony Pogranicza.

5 czerwca

Znowu na Rynku Starego Miasta, tym razem w Muzeum Literatury. Przyniosłem obietnicę przysłania plakatu Leonora Fini z wystawy w Paryżu w roku 1977. Pani Grażyna, kierownik biblioteki, z prawdziwym zachwytem przyjęła obietnicę. Znalazłem swoje książki w katalogu biblioteki i dostałem pięknie wydany „Przewodnik po polskich muzeach literackich”.

W Galerii „Zapiecek” o mało nie kupiłem obrazu Ryszarda Zajęca. Był to portret kobiety w nieokreślonym wieku, ale raczej młodej. Zamyślonej, zasmuconej z wydłużoną twarzą, trochę podobną do malarstwa Modiglianego, trochę do japońskiego nowoczesnego portretu. W zamian za zainteresowanie wręczono mi katalog malarza opatrzoney gdzieś gdzieś fascynacją bizantyjską i włoską.

Zacząłem zapisywać słowa i ogłoszenia, które widziałem w podróży. Te śmieszne i te ładne, i te trochę niezrozumiałe dla przyjeźdnego z Kanady. Potem to zainteresowanie mi przeszło, więc nie jest ich wiele, a mogło być.

Nazwy miejscowości: Zawały, Tupadły, Całowanie. W tej pierwszej nie chciałbym przebywać, ale w tej ostatniej...

Rzeczka przepływająca przez Włocławek nazywa się Zgłowiączka. Coś ze zduszenia, rzeźączki i gorączki.

„Targ węglowy musi być dla ludzi” – wielki transparent w Gdańsku. No a dla kogo?

„Sprzedam zabytkowy dwór z parkiem”. Bez komentarza.

„Sprzedamy powierzchnie. Sprzedamy bezpośrednio.” Powierzchnie czego? Własnego ciała?

„Starówka – gotyk na dotyk”. Trzeba dotknąć, żeby stwierdzić, że się sypie. Wyjątkowo prymitywna reklama.

<<„Tartar” kompleksowa obsługa pogrzebowa”>>. Dziękuję, nie skorzystam.

6 czerwca

Małe śniadanie na Hożej, w pobliżu Placu Trzech Krzyży. Knapka-sklepik. Wszystko świeże i smaczne, ale wcale nie takie tanie. Potem na Frascati do Janusza. Trochę czekania, bo Janusz omawiał pracę magisterską z dyplomantem, i jazda do Konstancina. Nowe osiedle, całkiem ładne, mimo że działki niewielkie. Stara część, tam, gdzie w dzieciństwie przyjeżdżałem na wakacje do willi „Astra”, którą wynajmowała moja babka w celach komercyjnych, to zupełnie inny świat. Wille pięknie poddawiane, z utrzymaniem dawnego stylu, z drewnianymi werandami na piętorkach. Sosny, pachnie igliwie, jak dawniej. Prywatne tereny, gęsto zarzewione, ale i kawałek półdzikiego parku z głównie brukowanymi, a nie piaszczystymi drożkami, tężniami i ławeczkami, na których wygrzewają się starcy. Willa Urbana za wysokim parkanem, ledwie prześwituje białym balkonem między zielonymi liśćmi. Obiad w domu wypoczynkowym naukowców, gdzie Janusz jest dobrze znany. Prywatny gabinet, dwie kelnerki, świetna ogórkowa zupa.

Po obiedzie wracamy do centrum i parkujemy na Okólniku, naprzeciw domu, w którym mieszkał Wojtek. Stąd już dwa kroki do pałacyku Ostrogskich – Muzeum Chopina. Niezależnie od tego, czy wyciąga się szufladę, czy następuje stopą na wystający z podłogi przycisk – odzywa się Chopin. Mazurek, nokturn, fragment koncertu. Ściany wykończone bądź w cegle, bądź otynkowane i pokryte freskami przypominającymi te z odkopanego „Złotego Pałacu” Nerona w Rzymie. Zapisy muzyczne, zdjęcia, wspomnienia. Przez okno widać nowoczesne malowidło na ścianie sąsiedniego domu przedstawiające koncert Chopina. Jest to karykaturalna wypowiedź malarska. Niepotrzebnie rzuca się w oczy przy zwiedzaniu wykończonego z pietyzmem muzeum.

7 czerwca

Muzeum polskiej i nie tylko polskiej sztuki nowoczesnej mieści się w Warszawie w dawnym domu meblowym „Emilia”,

w pobliżu Pałacu Kultury. Nieco przypomina muzeum toruńskie dużymi pomieszczeniami i pustawym wnętrzem. Architektura toruńskiego jest jednak znacznie bardziej interesująca i lepiej przygotowana do nowoczesności ekspozycji. „Wóz matki Courage” zaprzężony w postaci związane z plastikowych pasków i z twarzami tych, którzy się przyczynili do powstania muzeum. Twarze wycięte ze styropianu, który jest zasadniczym materiałem twórczym zgromadzonych przedmiotów. Jedno z wnętrza to zabudowanie tylko kąta sali, wykonane z drewnianych odrapanych z farby drzwi, pojedynczej, również drewnianej kolumny opartej o ścianę, rozbitych talerzy i czerwonej szmaty. Na froncie tego wnętrza stał stół, za którym siedziało kilka dyskutujących osób z mikrofonami w rękach. To nie była dekoracja, tylko rzeczywista dyskusja o artystycznych wartościach tego wnętrza. W innym pomieszczeniu na ekranie przedstawiano mecz bokserki dwóch całkowicie obnażonych mężczyzn. Przyciągało to sporo obserwatorów, czekających głównie na to, czy zawodnicy, w wyniku walki nie stracą ważnych elementów swojej męskości, które się niepokojąco wahały.

Służba porządkowa muzeum składała się ze starszych panów, którzy z zażenowaniem odwracali się tyłem do eksponatów muzealnych.

Potem obiad ze Zdzisławem, Alą i ich uroczą australijską córką Joanną. Obiad w restauracji „Różana” na Chełmskiej. Siedzieliśmy w ogrodzie, a nasz stół był „odgradzony” drzewami i krzewami od pozostałych. Kelner wyłaniał się zza krzaka, niosąc tacę pełną ładnie i smacznie przygotowanych potraw.

Wieczór u Ludwika, profesora fizyki. To już trzecie pokolenie przyjaźni. Nasi dziadkowie byli już zaprzyjaźnieni. Dzięki temu powstał między nami jakby układ rodzinny. Ludwik jest moim „kuzynem” i przyjacielem. Skarżył się na brak zainteresowania nauką i brak przygotowania maturzystów do etapu studiów. Z trzydziestu kilku studentów na pierwszym roku pozostało ledwie dziewięciu na drugim, a z tego połowa miała poprawki. Ludwik lubi sztukę, szczególnie polską z XIX i początków XX wieku. Ma piękny zbiór drzeworytów Kulisiewicza i kilka bardzo dobrych portretów, nie mówiąc o zbiorach zdjęć Dorysa, zasadniczo przedwojennych, ze zdjęciem mojej matki w roli głównej.

ANDRZEJ PAWLOWSKI

Andrzej Pawłowski, z zawodu lekarz, jest także rzeźbiarzem. Ukończył Gimnazjum im. Stefana Batorego i Akademię Medyczną w Warszawie. Mieszka w Toronto, w Kanadzie. W naszym Wydawnictwie ukazały się jego książki: *Pochylny nad Łokietkiem, Zatrzymać cień Boga, Śmierć Hermesa*.

JUBILEUSZ ŁÓDZKICH POLITOLOGÓW

Instytut Studiów Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego obchodzi jubileusz piętnastolecia swego istnienia. Z tej okazji w pięknym Pałacu Bidenmajera odbyła się w dniach 20–21 października konferencja naukowa zatytułowana „Europejskie procesy modernizacyjne – szanse i wyzwania”.

Wśród uczestników oprócz polskich uczonych byli również naukowcy z Rosji, Ukrainy i Białorusi. Wspierające to przedsięwzięcie Wydawnictwo Adam Marszałek zaprezentowało swoje najnowsze publikacje.

Dziekan Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych UŁ prof. dr hab. **Tomasz Domański** przywitał uczestniczących w konferencji uczonych wśród których byli m.in. profesorowie **Konstanty A. Wojtaszczyk**, **Grażyna Ulicka**, **Andrzej Chodubski**, **Marek Barański**, **Teresa Łoś-Nowak**, **Andrzej Stelmach**, **Tadeusz Wallas**, **Grzegorz Janusz**, **Andrzej Czajowski**, **Roman Bäcker** i **Teresa Sasińska-Klas**.

Wspomnień pierwszego dyrektora instytutu prof. **Eugeniusza Ponczka** z uwagą słuchali obecna dyrektor prof. **Alicja Sępień-Kuczyńska**, prof. **Konstanty A. Wojtaszczyk** oraz dziekan prof. **Tomasz Domański**.

Profesorowie **Mirosław Karwat**, **Grzegorz Janusz**, **Alicja Sępień-Kuczyńska** oraz **Tadeusz Wallas** z zainteresowaniem studiowali najnowszy numer „Echa Świdwina”.

L.J.

KSIĄŻKI JUBILEUSZOWE PROFESORA BOGDANA SZULCA

JUBILEUSZ PROFESORA BOGDANA SZULCA

W Akademii Obrony Narodowej 23 października 2015 roku z okazji jubileuszu 70-lecia prof. dr hab. **Bogdana Szulca** odbyła się konferencja naukowa zatytułowana „Krytycznie wokół dydaktyki obronności”. Jej głównym organizatorem był Wydział Zarządzania i Dowodzenia AON. Pierwszą część spotkania otworzył rektor-komendant AON prof. dr hab. **Bogusław Pacek**, przedstawiając bogaty życiorys Jubilatata. Następnie wygłoszono sześć interesujących referatów, głównie dotyczących kształcenia. Sesję jubileuszową rozpoczęły wystąpienia dziekana Wydziału Zarządzania i Dowodzenia AON płk. dr hab. **Andrzeja Polaka** oraz dyrektora Instytutu Obronności płk. dr hab. inż. **Krzysztofa Krakowskiego** pt. *Nadzieje i pasje – 70 lat Profesora Szulca*. Przemawiało również wielu przyjaciół, współpracowników, nauczycieli i uczniów Profesora, któremu na koniec wręczono trzy książki wydane z okazji jubileuszu. Były to: autorski wybór wszystkich tekstów prof. Bogdana Szulca pt. *Kształcenie. Nauka. Wartości* oraz dedykowane Jubilatowi dwie prace zbiorowe: *Współczesne dylematy dydaktyki obronnej* pod redakcją płk. dr hab. inż. **Krzysztofa Krakowskiego** i *Od pedagogiki do polityki* pod redakcją prof. **Joanny Marszałek-Kawy**. Na konferencji zaprezentowano także nowości Wydawnictwa Adam Marszałek, w szczególności te dotyczące problematyki wojskowej w ujęciu historycznym i współczesnym.

Wspólna fotografia uczestników imprezy jubileuszowej.

fol. Ewa Kostka

Na wspólnej fotografii z jubilatem prof. dr hab. **Bogdanem Szulcem** uwieczniliśmy m.in.: prof. dr hab. **Jerzego Nowocienia**, prof. dr hab. **Annę Karpińską**, prof. dr hab. **Wojciecha Maliszewskiego**, prof. dr hab. **Zbigniewa Ścibiorka** oraz prof. dr hab. **Zbigniewa Kruszewskiego**.

Z.E.

UZBEKISTAN GOŚCIEM HONOROWYM

III MIĘDZYNARODOWEGO KONGRESU AZJATYCKIEGO

Od zakończenia tegorocznej edycji Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego jego organizatorzy prowadzili rozmowy z przedstawicielami placówek dyplomatycznych wielu państw azjatyckich. W ich efekcie podjęto decyzję, że gościem honorowym III Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego będzie Republika Uzbekistanu. W czasie spotkania w ambasadzie Uzbekistanu chargé d'affaires tego państwa JE **Ikrom Nazarov** poinformował prezesa Towarzystwa Azji i Pacyfiku

dr. **Adama Marszałka**, że oprócz wystąpień uczonych z Uzbekistanu podczas Kongresu zostaną zaprezentowane kuchnia oraz sztuka ludowa tego kraju. Ponadto – tradycyjnie już – w ramach mini-festiwalu filmów azjatyckich zostanie pokazany obraz produkcji uzbeckiej. K.T.

Ambasador **Ikrom Nazarov** towarzyszył prof. **Akmalowi Saidowowi** w jego rozmowach w Wydawnictwie Adam Marszałek.

BURMISTRZ I DYREKTOR Z POETKAMI

Wywodzące się ze Świdwina poetki **Teresa Knapik-Machowska** i **Teresa Tomsia** pozowały do pamiątkowej fotografii z byłym dyrektorem świdwinińskiej „Dwójki” **Zbigniewem Piastunem** oraz absolwentem tej szkoły burmistrzem **Janem Owsiakim**. E.W.

TRUBADUR Z POLITOLOGAMI

Z inicjatywy prezesa Marszałek Publishing Group dr. **Adama Marszałka** w Łodzi doszło do miłego spotkania wspaniałego muzyka, członka legendarnej grupy „Trubadurzy”, **Mariana Lichtmana** z poznańskimi politologami: prof. **Tadeuszem Wallasem**, dziekanem Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, i prof. **Andrzem Stelmachem** z tej samej uczelni. Z.E.

KIERUNKI PROMOCJI POLSKI

W siedzibie Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu 21 października 2015 roku odbyła się debata dotycząca kierunków promocji Polski za granicą. Za stołem prezydyjalnym zasiadli m.in.: prezes Zarządu Toruńskiej Agencji Rozwoju Regionalnego SA, dr inż. **Ewa Rybińska**, wicemarszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego **Zbigniew Ostrowski** i dyrektor Departamentu Rozwoju Gospodarczego w Urzędzie Marszałkowskim **Michał Korolko**. D.K.

ARMATNIE STRZAŁY ZUZANNY I MARIANNY

Pasjonująca się od pewnego czasu historią **Zuzanna** zaprosiła swą artystycznie uzdolnioną siostrę **Mariannę** na wycieczkę do zamku krzyżackiego w Malborku. Podczas całodniowego zwiedzania wielkiej twierdzy w towarzystwie rodziców siostry odkryły wiele tajemnic Zakonu. A.M.